

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1105

10.11.2025

KLP Skadeforsikring AS

Bilansvar

Kollisjon mellom bil og el-sparkesykkel – medvirkning – bal. § 7.

Klager kom 11.6.24 kjørende på fortauet på en el-sparkesykkel, og fortsatte ut i gangfeltet på rødt lys, hvor han traff bilens venstre side. Han pådro seg alvorlige personskader, og klær, mobiltelefon, klokke og el-sparkesykkelen ble skadet. Foretaket avsto kravet under henvisning til bilansvarsloven § 7, idet klager hadde opptrådt grovt uaktsomt. Klager var uenig og anførte at avkortningen var uriktig, og at minst halvparten av tapet burde dekkes. Foretaket fastholdt at klager hadde opptrådt grovt uaktsomt ved å krysse gangfeltet på rødt lys i høy hastighet, og at erstatningen derfor skulle reduseres fullt ut etter bilansvarsloven § 7. Nemnda kom til at klagers kjøring måtte regnes som grovt uaktsomt, og viste til at risikoen for å kollidere med en bil var vesentlig og åpenbar. Nemnda kom videre til at 100 % avkortning var riktig, og viste til el-sparkesykkelens risikopotensiale, og at det her dreide seg om kjøring mot rødt lys i høy fart.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning av tingsskade etter en kollisjon med el-sparkesykkel.

Klager ble 11.6.24 påkjørt av en bil da kjørte på el-sparkesykkel ut i et gangfelt mot rødt lys. Bilen kjørte på grønt lys og skulle svinge til høyre. Klager traff bilens venstre side på høyde med venstre forhjul og ble kastet opp på panseret og inn i frontruten før han falt ned på veibanen. Han pådro seg alvorlige skader, blant annet kraniebrudd, indre blødninger og ryggbrudd, og ble erklært kritisk skadet på ulykkesstedet.

Politiets undersøkelser viste skader på el-sparkesykkelens styre og bakhjul, samt plateskader og knust frontrute på bilen. Klagers klær, klokke og mobiltelefon ble også skadet.

Flere vitner forklarte at klager kom i høy fart på fortauet og kjørte inn i gangfeltet på rødt lys. Vitnene forklarte at han traff bilen med stor kraft og ble kastet opp på panseret. Føreren av bilen forklarte at hun hadde grønt lys, at hun kjørte inn i krysset i normal fart, anslagsvis 30–40 km/t, og at el-sparkesykkelen kom brått fra siden i høy hastighet slik at hun ikke rakk å reagere. Bilder av hendelsen bekrefter vitnene og førerens forklaringer.

Klager krevde dekning fra foretaket for skade på klær, klokke, mobiltelefon og el-sparkesykkel. Foretaket avsto kravet 14.11.24 med henvisning til bilansvarsloven §§ 5 og 7.

Saken ble brakt inn til Finansklagenemnda 9.5.25.

Klager krever dekning for tap av klær, mobiltelefon etc. og anfører at foretakets avkortning etter bal. § 7 på 100 % er feil. Minimum 50 % av tapet bør dekkes med renter.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det er grunnlag for 100 % avkortning etter bal. § 7 på grunn av klagers medvirkning til ulykken. Klager førte el-sparkesykkelen i høy hastighet på fortauet og kjørte ut i gangfeltet på rødt lys, hvor han kolliderte med bilen som kjørte på grønt lys.

Det foreligger derfor ikke grunnlag for å tillegge bilføreren skyld. Foretaket mener klager har opptrådt grovt uaktsomt og at dette gir rett til full reduksjon etter bal. § 7.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avkorte skadelidtes krav med 100 % etter bal. § 7.

Det følger av bilansvarsloven (bal.) § 4 første punktum at en skadelidt har krav på erstatning hos forsikringsselskapet til den motorvognen som «gjer» skade. Dette betyr at foretaket i utgangspunktet er ansvarlig for skadene klager ble påført etter hendelsen selv om foretakets ansvar for tingsskader er begrenset etter bal. § 5.

Foretaket har avkortet klagers krav med 100 % etter medvirkningsregelen i bal. § 7 første ledd:

Har skadelidaren medverka til skaden med vilje eller i aktløyse, kan retten minka skadebotkravet eller lata det falla heilt bort, så nær som når skadelidaren kan leggjast berre lite til last. Avgjerda skal retta seg etter åtferda på kvar side og tilhøva elles.

Uttrykket «berre lite til last» tar sikte på å unnta den dagligdagse og mer uskyldige uaktsomhet fra medvirkningsansvar, jf. NUT 1957: 1 s. 43 og Ot.prp. nr. 67 (2000–2001) s. 5. Forarbeidene nevner også at graden av uaktsomhet må bedømmes etter skadelidtes forhold, så som alder, erfaring, stilling i trafikken etc., jf. Ot.prp. nr. 24 (1959–60) s. 28. I Rt-2005-887 «Bilbelte» avsnitt 24 er «lite til last» omtalt som «liten uaktsomhet».

Høyesterett har lagt til grunn at en fotgjenger er mer enn lite å laste dersom han eller hun går mot rødt lys, jf. Rt-1975-264 og HR-2016-1464-A «Rødt lys». Det gjelder også hvor handlingen skjer ved tankeløshet eller distraksjon, jf. Rt-1972-1241 og HR-2016-1464-A «Rødt lys».

Klager kjørte på elektrisk sparkesykkel i stor fart inn i krysset mot rødt lys. Risikoen for å kollider med en bil, og for så vidt også for å kjøre på en person som gikk på grønt lys, var derfor vesentlig og åpenbar. Nemnda mener kjøringen må regnes som grovt uaktsom.

For personskader følger det av Rt-2005-887 (Bilbeltedommen) at skadelidte kan ha krav på full erstatning dersom skadevolders uaktsomhet har vært markert grovere enn skadelidtes og skadelidte har fått en alvorlig skade. Motorvognforsikringsdirektivene stiller videre krav til at avkortning på grunn av medvirkning må være forholdsmessig, jf. Rt-2008-453 avsnitt 52 (Vorspieldommen), der det er uttalt at skadevolders bidrag til skaden var større enn skadelidtes, og at avkortningen derfor ikke kunne være over 50 %. Dersom skadevolder ikke kan bebreides, vil avkortningen derimot kunne være 50 % eller mer. Dette er fulgt opp av nemndspraksis i personskadesaker, jf. FinKN 2023-392 og 2017-228, som tilsier at skadelidtes krav skal avkortes med 50 % der skadelidte har vært klart uaktsom, mens skadevolder ikke kan bebreides.

Denne saken gjelder skade på eiendeler, og de sosiale hensyn mot avkortning ved personskade gjør seg ikke gjeldende på samme måte. Det er ikke noe som tyder på at skadevolder kjørte for fort, var uoppmerksom, eller at det foreligger andre forhold som tilsier at vedkommende utviste uaktsomhet. Skadevolder kan derfor ikke bebreides for sammenstøtet. Dette betyr at avkortningen kan være 50 % eller mer.

I FinKN 2013-306 avkortet nemnda 50 % i en situasjon hvor en syklist i høy fart brøt vikeplikten og ble påkjørt av en bil. Nemnda uttaler om avkortningens størrelse:

Skadelidtes høye fart og brudd på vikeplikten tilsier i utgangspunktet en høy avkortning. I nemndspraksis har brudd på vikeplikt der syklisten ikke har sett bilen overhodet, ført til full avkortning. I dette tilfellet var skadelidte oppmerksom på bilen, men misforsto situasjonen. Saken har likheter med saker der avkortningen i nemndspraksis ligger på 25-30 %, men nemnda mener avkortningen pga. den høye hastigheten og den betydelige skaderisikoen bør settes til 50 % i dette tilfellet.

En el-sparkesykkle har et større risikopotensiale enn en sykkel, og her dreide det seg om kjøring mot rødt lys i høy fart. Dette tilsier derfor en høyere avkortning. Nemnda mener derfor 100 % er korrekt avkortning i denne saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).